ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 28.06.1988 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

114

ZÁKON
České národní rady
ze dne 27. června 1988
o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
ORGANY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ A JEJICH ÚKOLY

§ 1
Orgány sociálního zabezpečení

(1) Orgány sociálního zabezpečení České socialistické republiky jsou:

a) ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky,

b) Úřad důchodového zabezpečení v Praze,

c) národní výbory,

d) ministerstvo vnitra a životního prostředí České socialistické republiky a ministerstvo spravedlnosti České socialistické republiky ve věcech stanovených zákonem o sociálním zabezpečení.[1])

(2) Jako orgány zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte družstevních rolníků působí též sociální komise jednotných zemědělských družstev.[2])

(3) Orgány sociálního zabezpečení České socialistické republiky zabezpečují účast pracujících na provádění sociálního zabezpečení a jeho kontrole; vytvářejí předpoklady pro účast pracujících na rozhodování ve věcech sociálního zabezpečení. Spolupracují se společenskými organizacemi sdruženými v Národní fronte, zejména s orgány Revolučního odborového hnutí, s orgány Českého svazu výrobních družstev a s orgány Svazu družstevních rolníků.

§ 2
Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky

(1) Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky (dále jen „ministerstvo“)

a) řídí a kontroluje výkon státní správy v sociálním zabezpečení,

b) zajišťuje úkoly vyplývající z mezinárodních smluv v sociálním zabezpečení,

c) zajišťuje, aby v souladu s možnostmi a potřebami společnosti byly plněny úkoly související s dalším rozvojem sociálního zabezpečení.

(2) Ministerstvo může zřídit jako svůj orgán posudkovou komisi sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu ve výjimečných případech, které určí, pokud jejich posouzení vyžaduje zvláštní odborné znalosti.[3])

§ 3
Grád důchodového zabezpečení v Praze

(1) Úřad důchodového zabezpečení v Praze rozhoduje o dávkách důchodového zabezpečení, pokud není v tomto zákoně nebo v zákoně o sociálním zabezpečení stanoveno, že o nich rozhoduje jiný orgán sociálního zabezpečení, a zařizuje výplaty těchto dávek.

(2) Úřad důchodového zabezpečení v Praze plní úkoly vyplývající z mezinárodních smluv při výplatě dávek sociálního zabezpečení (pojištění).

(3) Úřad důchodového zabezpečení v Praze spolupracuje při provádění důchodového zabezpečení s národními výbory a organizacemi, které plní povinnosti vyplývající z předpisů o sociálním zabezpečení.

(4) Úřad důchodového zabezpečení v Praze odpovídá za účelné a hospodárné vynakládání prostředků na důchodové zabezpečení, s nimiž hospodaří.

Národní výbory

§ 4

(1) Národní výbory rozhodují v případech stanovených tímto zákonem o dávkách důchodového zabezpečení, o dalších dávkách poskytovaných důchodcům,[4]) o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte,[5]) jakož i o dalších dávkách podle zvláštních předpisů.[6])

(2) Národní výbory poskytují dávky a služby sociální péče, pokud není v zákoně o sociálním zabezpečení stanoveno, že je poskytuje jiný orgán sociálního zabezpečení.[7])

(3) Národní výbory při provádění sociálního zabezpečení poskytují občanům a organizacím odbornou pomoc.

(4) Národní výbory kontrolují, jak organizace plní povinnosti vyplývající pro ně z předpisů o sociálním zabezpečení a ukládají pokuty za jejích porušení.[8])

Správní komise

§ 5

(1) Okresní národní výbory a krajské národní výbory[9]) zřizují jako správní komise posudkové komise sociálního zabezpečení, dávkové komise a komise péče o rodinu a děti. Místní národní výbory ve střediskových obcích a městské národní výbory mohou jako správní komise zřídit komise péče o rodinu a děti.

(2) Národní výbor volí předsedy, jejich zástupce, tajemníky a ostatní členy správních komisí z řad svých poslanců a dalších občanů Předsedy komisí a jejich zástupci jsou poslanci národního výboru. Tajemníky těchto komisí volí z řad odborných pracovníků národního výboru.

(3) Za členy posudkových komisí sociálního zabezpečení a dávkových komisí volí národní výbor zejména občany, které mu navrhnou příslušné orgány Revolučního odborového hnutí, Českého svazu výrobních družstev, Svazu družstevních rolníků, Českého svazu protifašistických bojovníků, Svazu invalidů v České socialistické republice, popřípadě další socialistické organizace.

(4) Za členy posudkových komisí sociálního zabezpečení volí národní výbor na návrh příslušných orgánů též vojáky z povolání Československé lidové armády, příslušníky Sboru národní bezpečnosti, vojáky z povolání vojsk ministerstva vnitra, příslušníky Sboru nápravné výchovy České socialistické republiky, posádkové lékaře sociálního zabezpečení, lékaře státní zdravotní správy, ozbrojených sil a železničního zdravotnictví.

(5) Za členy komisí péče o rodinu a děti volí národní výbor zejména občany, které mu navrhnou příslušné orgány společenských organizací; za členy volí též občany, kteří spolupůsobí při péči o rodinu a děti, zejména dětské, dorostové a ženské lékaře, pedagogy, psychology, soudce z povolání, prokurátory a příslušníky Sboru národní bezpečnosti.

(6) Složení správní komise k projednání jednotlivých případů určuje předseda komise, popřípadě jeho zástupce, podle povahy projednávaného případu.

(7) Posudková komise sociálního zabezpečení je schopna jednat a usnášet se, jsou-li přítomni předseda nebo jeho zástupce, tajemník, posudkový lékař sociálního zabezpečení a podle povahy projednávaného případu další členové komise, které stanoví prováděcí předpis. Dávková komise je schopna jednat a usnášet se, jsou-li přítomni předseda nebo jeho zástupce a nejméně další dva členové. Komise péče o rodinu a děti je schopna jednat a usnášet se, jsou-li přítomni předseda nebo jeho zástupce a nejméně další čtyři členové.

(8) Správní komise se usnáší většinou hlasů přítomných členů.

(9) Členové správních komisí národních výborů a občané přizvaní k jednáni správních komisí jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se v souvislosti s jednáním dozvěděli.

§ 6

(1) Posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru a krajského národního výboru posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů ve věcech sociálního zabezpečení.

(2) Krajský národní výbor pověří v případě potřeby okresní národní výbor ve svém územním obvodu, aby jeho posudková komise sociálního zabezpečení posuzovala invaliditu nebo jiné zdravotní otázky související s prováděním sociálního zabezpečení účastníků boje proti fašismu a obětí fašismu a s prováděním sociálního zabezpečení na základě mezinárodních smluv, popřípadě v dalších odůvodněných případech, pro území celého kraje.

(3) Krajský národní výbor v dohodě s dalšími krajskými národními výbory pověří v případě potřeby okresní národní výbor ve svém územním obvodu, aby jeho posudková komise sociálního zabezpečení posuzovala invaliditu nebo jiné zdravotní otázky související s prováděním sociálního zabezpečení na základě mezinárodních smluv, i pro území těchto krajů.

(4) Krajský národní výbor pověří okresní národní výbor ve svém územním obvodu, aby jeho posudková komise sociálního zabezpečení posoudila zdravotní stav a pracovní schopnost účastníka řízení v případě, že se posudkové komise sociálního zabezpečení příslušného okresního národního výboru staly vyloučením svých členů pro podjatost nezpůsobilé jednat a usnášet se.

(5) Okresní národní výbor se souhlasem krajského národního výboru v odůvodněných případech zřídí posudkové komise sociálního zabezpečení s působností pro pracující velkých organizací, které mají závodní zdravotnické zařízení.

ČÁST DRUHÁ
PŮSOBNOST NÁRODNÍCH VÝBORŮ V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

HLAVA PRVNÍ
PŮSOBNOST NÁRODNÍCH VÝBORŮ NA ÚSEKU DŮCHODOVÉHO ZABEZPEČENÍ, ZABEZPEČENÍ V NEMOCI A ZABEZPEČENÍ MATKY A DÍTĚTE

Působnost místních národních výborů

§ 7

Místní národní výbor

a) rozhoduje, komu se mají vyplácet přídavky na děti ze zabezpečení matky a dítěte družstevních rolníků, umělců,[10]) občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru, jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících, nebo výchovné ze sociálního zabezpečení, jestliže výplata do rukou dosavadního příjemce zřejmě nedosahuje účelu, pro který jsou přídavky na dětí (výchovné) určeny,[11])

b) sleduje, zda trvají podmínky pro výplatu sociálního důchodu, o němž rozhoduje okresní národní výbor podle § 11 písm. a) č. 1.

§ 8

Místní národní výbor ve střediskové obci a městský národní výbor

a) rozhoduje

   1. o podpoře při narození dítěte důchodkyni nebo manželce, popřípadě jiné rodinné příslušnicí nepracujícího důchodce,
   2. o pohřebném při úmrtí nepracujícího důchodce, popřípadě jeho rodinného příslušníka,
   3. o pohřebném při úmrtí jednotlivě hospodařícího rolníka, spolupracujícího člena jeho rodiny nebo jeho rodinného příslušníka,

b) sepisuje, pokud se na něj občan obrátí, žádosti

   1. o úpravu důchodu, který je jediným zdrojem příjmu,
   2. o zvýšení důchodu pro bezmocnost,
   3. o důchod manželky,
   4. o sociální důchod,
   5. o vdovský důchod nebo sirotčí důchod po nepracujících důchodcích,
   6. o dávky důchodového zabezpečení občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru a o vdovský důchod nebo sirotčí důchod po nich

   a postupuje je okresnímu národnímu výboru.

Působnost okresních národních výborů

§ 9

(1) Okresní národní výbor

a) rozhoduje

   1. o vzniku a zániku sociálního zabezpečení umělců,[10])

2. o vzniku a zániku důchodového zabezpečení jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících a spolupracujících členů jejich rodin,
3. o vzniku a zániku sociálního zabezpečení občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru,
4. o započtení celého kalendářního roku do doby zaměstnání před 1. lednem 1976, jestliže člen jednotného zemědělského družstva neodpracoval stanovený počet pracovních dnů, popřípadě jinak určený pracovní úvazek,
5. o zvýšení sociálního důchodu pro bezmocnost,
6. o výchovném k sociálnímu důchodu,
7. o podpoře při narození dítěte důchodkyni nebo manželce, popřípadě jiné rodinné příslušnici nepracujícího důchodce,
8. o pohřebném při úmrtí nepracujícího důchodce, popřípadě jeho rodinného příslušníka,
9. o pohřebném při úmrtí jednotlivě hospodařícího rolníka, spolupracujícího člena jeho rodiny nebo rodinného příslušníka,
10. o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte umělců,[10])
11. o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru a zabezpečení matky a dítěte jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících a spolupracujících členů jejich rodin,
12. o povinnosti občanů uvedených v bodech 10 a 11 vrátit dávku zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte poskytnutou neprávem nebo ve vyšší výměře než náležela a o povinnosti jednotného zemědělského družstva nahradit škodu způsobenou nesprávnou výplatou dávek zabezpečení družstevních rolníků,
13. o odvolání proti rozhodnutí sociální komise jednotného zemědělského družstva o peněžitých dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte,
14. o poskytování přídavků na děti členům jednotného zemědělského družstva v případech stanovených zvláštními předpisy,[12])

b) opatřuje a předkládá Úřadu důchodového zabezpečení v Praze podklady potřebné k rozhodování o dávkách důchodového zabezpečení,

c) zpracovává rozbory invalidizace a navrhuje příslušným orgánům opatření směřující k prevenci invalidity a k odstranění jejích následků,

d) sepisuje, pokud se na něj občan obrátí, žádosti

1. o úpravu důchodu, který je jediným zdrojem příjmu,
2. o zvýšení důchodu pro bezmocnost,
3. o dávky důchodového zabezpečení umělců,[10])
4. o dávky důchodového zabezpečení občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru,
5. o dávky důchodového zabezpečení jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících,
6. o vdovský důchod nebo sirotčí důchod po občanech uvedených v bodech 3 až 5,
7. o důchod manželky,
8. o sociální důchod,
9. o vdovský důchod nebo sirotčí důchod po nepracujících důchodcích,

10. o starobní, invalidní nebo částečný invalidní důchod občanů, kteří nejsou v pracovním poměru ani jinak zabezpečeni, popřípadě o vdovský nebo sirotčí důchod po uvedených občanech,
11. o dávku důchodového zabezpečení, je-li občan v době podání žádosti práce neschopen a má trvalý pobyt v jiném okrese, než ve kterém je sídlo organizace, nebo má-li pozůstalý po pracujícím trvalý pobyt v jiném okrese, než ve kterém je sídlo organizace, u níž byl pracující zaměstnán.[13])

(2) Působnost podle odstavce 1 písm. a) č. 7 až 9 vykonává okresní národní výbor jen pokud nepřísluší podle § 8 místnímu národnímu výboru ve střediskové obci nebo městskému národnímu výboru.

§ 10

Okresní národní výbor svou posudkovou komisi sociálního zabezpečení

a) rozhoduje

1. z podnětu lékařské poradní komise[14]) o tom, zda je invalidní nebo částečně invalidní občan, který je neschopný práce pro nemoc nebo úraz po dobu aspoň šesti měsíců a jemuž náleží nemocenské a který nepožádal o invalidní nebo částečný invalidní důchod, nebo nebylo-li vyhověno jeho žádosti,
2. o nutnosti trvalého převedení pracovníka na jinou práci nebo o nutnosti trvalé změny zaměstnání, zjistila-li posudková komise sociálního zabezpečení v souvislosti s rozhodováním o dávkách důchodového zabezpečení, že pracovník pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu trvale způsobilost konat dále dosavadní práci nebo že ji nesmí konat pro onemocnění nemocí z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí,[15])
3. o poskytnutí lázeňské péče nepracujícím důchodcům, družstevním rolníkům, umělcům,[10]) občanům poskytujícím věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru a rodinným příslušníkům všech těchto osob, s výjimkou nemoci, u nichž lázeňskou péči povolují podle zvláštních předpisů orgány státní zdravotní správy,
4. o tom, zda dítě je dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvlášť náročnou pro přiznání příplatku k přídavkům na děti z nemocenského pojištění[16]) a pro přiznání mateřského příspěvku, rozhoduji-li o něm orgány nemocenského pojištění nebo orgány nemocenské péče v ozbrojených silách,[17])
5. o dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu dítěte pro účely výplaty přídavků na děti z nemocenského pojištění,

b) vydává posudek

1. o invaliditě nebo částečné invaliditě, ne-jde-li o případy uvedené pod písm. a) č. 1,
2. o částečné invaliditě pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který občanovi značně ztěžuje obecné životní podmínky,
3. o bezmocnosti,
4. o tom, zda dítě je dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvlášť náročnou pro přiznání příplatku k přídavkům na děti družstevních rolníků, umělců,[10]) občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru, jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících, příplatku k výchovnému,[18]) případně v ří-zení o náhradních dobách[19]) a v řízení o mateřském příspěvku, rozhodují-li o něm příslušné orgány sociálního zabezpečení,
5. o dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu dítěte pro účely výplaty přídavků na dětí občanů uvedených v bodě 4, výplaty výchovného a sirotčího důchodu,
8. na žádost orgánů sociálního zabezpečení o tom, zda si občan může zvýšit vzhledem ke svému zdravotnímu stavu životní úroveň vlastní prací,[20])
7. na žádost orgánů ozbrojených sil o schopnosti příslušníka ozbrojených sil k přiměřenému občanskému zaměstnání,

c) posuzuje pro účely sociálního zabezpečení při kontrolních lékařských prohlídkách zdravotní stav a pracovní schopnost občanů

1. ve lhůtě stanovené při předchozím jednání, nebo
2. zjistí-li posudkově významné skutečností, které odůvodňují provedení kontrolní lékařské prohlídky, nebo
3. z podnětu jiného orgánu sociálního zabezpečení,

d) v souvislosti s rozhodováním nebo vydáváním posudků doporučuje

1. další poskytování nemocenského v případech, kdy lze očekávat, že pracující v krátké době po uplynutí podpůrčí doby nabude opět pracovní schopnosti,
2. v rámci posuzování invalidity nebo částečné invalidity opatření pro obnovení pracovní schopnosti posuzovaného, vhodnost dalšího léčení, vhodnou úpravu pracovních podmínek, popřípadě pořízení vhodných pomůcek.

§ 11

Okresní národní výbor svou dávkovou komisí

a) rozhoduje

1. o sociálním důchodu,
2. o částečném invalidním důchodu jednotlivě hospodařících rolníků a spolupracujících členů jejich rodin, kteří se stali následkem pracovního úrazu částečně invalidními, a o jeho zvýšení,
3. o zvýšení invalidního důchodu jednotlivě hospodařících rolníků a spolupracujících členů jejich rodin, kteří se stali následkem pracovního úrazu invalidními,
4. o povinnosti důchodce vrátit dávku důchodového zabezpečení (pojištění) poskytnutou neprávem nebo ve vyšší výměře než mu náležela a o povinnosti organizace nahradit škodu způsobenou nesprávnou výplatou důchodu, pokud rozhodování o takové dávce patří do působnosti národního výboru,
5. o započtení doby vojenské služby v jiných než spojeneckých armádách včetně doby zajetí, kterou konali povinně českoslovenští občané v době nesvobody,
8. o odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při provádění zákona o sociálním zabezpečení,[21]) pokud jde o dávky nemocenského zabezpečení umělců,[10]) občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru, jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících, a o podporu při narození dítěte a pohřebné poskytované důchodcům, jakož i o odstraňování tvrdostí při provádění zákona o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte,[22])

b) navrhuje Úřadu důchodového zabezpečení v Praze zápočet doby zaměstnání a náhradních dob ve sporných případech.

Působnost krajských národních výborů

§ 12

Krajský národní výbor

a) zpracovává rozbory invalidizace v kraji a navrhuje příslušným orgánům opatření směřující k prevenci invalidity a k odstranění jejích následků,

b) jedná za Úřad důchodového zabezpečení v Praze před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech důchodového zabezpečení.

§ 13

Krajský národní výbor svou posudkovou komisí sociálního zabezpečení

a) vydává posudky pro účely soudního řízení ve věcech důchodového zabezpečení a v odvolacím řízení správním, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě posudku posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru,

b) doporučuje v souvislosti s odvoláním proti rozhodnutí posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru o invaliditě nebo částečné invaliditě další poskytování nemocenského v případech, kdy lze očekávat, že pracující v krátké době po uplynutí podpůrci doby nabude opět pracovní schopnosti.

HLAVA DRUHÁ
PŮSOBNOST NÁRODNÍCH VÝBORŮ NA ÚSEKU SOCIÁLNÍ PÉČE

Díl první

§ 14

Národní výbory organizují a zabezpečují sociální péči občanů dávkami a službami sociální péče. Za tím účelem vyhledávají ve spolupráci se státními, družstevními a společenskými organizacemi občany, kteří potřebují sociální péči.

Díl druhý
Péče o rodinu a děti

Působnost místních národních výborů

§ 15

Místní národní výbor

a) rozhoduje o výchovných opatřeních podle zvláštních předpisů,[23])

b) provádí dohled nad nezletilým, pokud ho sám stanovil,

c) spolupůsobí při provádění ochranných nebo výchovných opatření uložených soudem nebo okresním národním výborem a sleduje jejich účinnost,

d) chrání děti před škodlivými vlivy, které ohrožují jejich řádnou výchovu,

e) poskytuje dětem v naléhavých případech okamžitou pomoc,

f) navrhuje orgánu příslušnému k rozhodování o přídavcích na děti, aby v odůvodněných případech zastavil výplatu této dávky oprávněnému příjemci,[24])

g) oznamuje soudům a jiným státním orgánům na jejich žádost skutečnosti, které mají význam pro řízení a rozhodování ve věcech výchovy a výživy dětí,

h) oznamuje okresnímu národnímu výboru, kterým rodinám, dětem a těhotným ženám je třeba poskytnout sociální péči, a spolupůsobí při jejím poskytování,

ch) oznamuje orgánům, které rozhodují o mateřském příspěvku skutečnosti, které mají význam pro rozhodnutí o nároku ženy na mateřský příspěvek,

i) vyhledává a doporučuje okresnímu národnímu výboru občany vhodné za osvojitele, opatrovníky a pěstouny a navrhuje občany vhodné za důvěrníky péče o děti,

j) organizuje výchovu občanů k manželství a odpovědnému rodičovství.

§ 16

Místní národní výbor ve střediskové obcí a městský národní výbor

a) rozhoduje

1. o poskytování peněžitých a věcných dávek nezaopatřeným dětem, rodičům nezaopatřených dětí a těhotným ženám,
2. o poskytování peněžitých dávek rodičům, kterým se současně narodily tři nebo více dětí,
3. o poskytování vdoveckého příspěvku,
4. o poskytování příspěvku na rekreaci dětí důchodce,

b) provádí stanovený dohled nad nezletilým,

c) koordinuje činnost orgánů působících v péčí o rodinu a děti ve svém územním obvodu, pokud nezřídil komisi péče o rodinu a děti.

§ 17

Místní národní výbor ve střediskové obci a městský národní výbor svou komisí péče o rodinu a děti, pokud ji zřídil,

a) rozhoduje

1. o výchovných opatřeních podle zvláštních předpisů.[23])
2. o odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při poskytování vdoveckého příspěvku podle zákona o sociálním zabezpečení,[25])

b) koordinuje činnost orgánů působících v péči o rodinu a děti ve svém územním obvodu.

§ 18

(1) Městský národní výbor první kategorie[26]) a městský národní výbor druhé kategorie[27]) rozhoduje o umístění matky s dítětem, popřípadě těhotné ženy do domova pro matky s dětmi, který spravuje, a o úhradě za služby v něm poskytované.

(2) Městský národní výbor první kategorie[26]) dále rozhoduje

a) o přijetí dítěte do stanice pečovatelské služby pro děti, kterou spravuje, a o úhradě za služby v ní poskytované,

b) o poskytování pečovatelské služby a o úhradě za ni.

Působnost okresních národních výborů

§ 19

(1) Okresní národní výbor

a) rozhoduje

1. v naléhavých případech o okamžitém umístění dítěte do náhradní výchovy nahrazující výchovu rodičů na dobu, než rozhodne soud,[28])
2. o odvolání proti rozhodnutí sociální komise jednotného zemědělského družstva o mateřském příspěvku,
3. o poskytování příspěvku na výživu dítěte[29]) a dalších účelových peněžitých dávek a věcných dávek, které stanoví prováděcí předpis,
4. o poskytování peněžitých a věcných dávek nezaopatřeným dětem, rodičům nezaopatřených dětí a těhotným ženám,
5. o poskytování peněžitých dávek rodičům, kterým se současně narodily tři nebo více dětí,
8. o poskytování vdoveckého příspěvku,
7. o poskytování příspěvku na rekreaci dětí důchodce,
8. o poskytování pečovatelské služby a o úhradě za ni,
9. o poskytování bezúročných půjček,
10. o umístění matky s dítětem, popřípadě těhotné ženy do domova pro matky s dětmi, který spravuje, a o úhradě za služby v něm poskytované,
11. o přijetí dítěte do stanice pečovatelské služby pro děti, kterou spravuje, a o úhradě za služby v ní poskytované,
12. o dalších opatřeních podle zvláštních předpisů,[30])

b) vykonává funkci opatrovníka nezletilých,[31])

c) vykonává stanovený dohled nad nezletilým,[32])

d) sleduje vývoj dětí, které byly umístěny do výchovy jiných občanů než rodičů, a spolupůsobí při organizování náhradní rodinné péče o děti,

e) navrhuje soudu nařízení ústavní výchovy,[33]) omezení, popřípadě zbavení rodičovských práv[34]) a zrušení ústavní výchovy a výchovných opatření uložených soudem,

f) pečuje o to, aby dětí, které byly propuštěny z ústavní nebo ochranné výchovy, nebo mladiství, kteří bylí propuštěni z výkonu trestu odnětí svobody, byli přijati do škol nebo zařazeni do vhodné přípravy na povolání nebo do pracovního poměru, popřípadě aby byli i vhodně ubytováni,

g) účastní se trestního řízení proti mladistvým,[35])

h) působí na převýchovu obtížně vychovatelných dětí a vede jejich evidenci,

ch) podává zprávy soudu o skutečnostech potřebných pro rozhodováním výchově a výživě dětí,

i) organizuje a koordinuje výchovu občanů k manželství a odpovědnému rodičovství,

j) poskytuje výchovnou a poradenskou péčí manželům, rodičům, dětem a těhotným ženám při řešení jejich rodinných a sociálních problémů.

(2) Působnost podle odstavce 1 písm. a) č. 4 až 8 a písm. c) vykonává okresní národní výbor jen pokud podle § 15 písm. b) nepřísluší místnímu národnímu výboru anebo pokud podle § 16 písm. a) a b) a podle § 18 odst. 2 písm. b) nepřísluší místnímu národnímu výboru ve střediskové obci nebo městskému národnímu výboru.

§ 20

Okresní národní výbor při plnění úkolů v péčí o rodinu a děti spolupracuje s místními národními výbory, s jinými státními orgány, školami, školskými a zdravotnickými zařízeními a se společenskými organizacemi.

§ 21

Okresní národní výbor svou komisí péče o rodinu a děti

a) rozhoduje

1. o výchovných opatřeních podle zvláštních předpisů,[23]) neučinil-li tak místní národní výbor,
2. o poskytnutí odměny pěstounu, je-li jím prarodič dítěte svěřeného do pěstounské péče,[36])
3. o odvolání proti rozhodnutí místního národního výboru o uložení výchovných opatření podle zvláštních předpisů,
4. o odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při poskytování mateřského příspěvku, je-li k rozhodování o nároku příslušný okresní národní výbor nebo sociální komise jednotného zemědělského družstva,[37])
5. o odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při poskytování vdoveckého příspěvku, podle zákona o sociálním zabezpečení,[25]) pokud tato působnost nepřísluší podle § 17 písm. a) č. 2 místnímu národnímu výboru ve střediskové obci nebo městskému národnímu výboru,

b) koordinuje činnost orgánů působících v péči o rodinu a děti ve svém územním obvodu.

§ 22

Okresní národní výbor svou posudkovou komisí sociálního zabezpečení vydává posudek o tom, zda je dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou

péči zvlášť náročnou pro účely poskytování dávek a služeb sociální péče, které stanoví prováděcí předpis.

§ 23

Okresní národní výbor může přenést svou působnost na úseku péče o rodinu a děti na městský národní výbor první kategorie[26]) s výjimkou rozhodování o mateřském příspěvku podle § 19 odst. 1 písm. a) č. 2 a 12 a podle § 21 písm. a) č. 4.

Působnost krajských národních výborů

§ 24

Krajský národní výbor

a) rozhoduje o umístění matky s dítětem, popřípadě těhotné ženy do domova pro matky s dětmi, který spravuje, a o úhradě za služby v něm poskytované,

b) spolupracuje s orgány řídícími ústavy pro výkon vazby a nápravně výchovné ústavy pro mladistvé a s orgány řídícími zařízení, v nichž se vykonává ústavní nebo ochranná výchova,

c) zpracovává střednědobé a dlouhodobé plány výchovy k manželství a odpovědnému rodičovství a koordinuje jejich realizaci.

§ 25

Krajský národní výbor svou komisí péče o rodinu a děti koordinuje činnost orgánů působících v péči o rodinu a děti ve svém územním obvodu a v součinnosti s okresními národními výbory organizuje náhradní rodinnou péči.

§ 26
Oprávnění občanů působících v péči o rodinu a děti

Při plnění svých úkolů jsou funkcionáři a pracovníci národních výborů, důvěrníci péče o děti, občané pověření dohledem a jiní dobrovolní spolupracovníci oprávněni navštívit dítě a rodinu v bytě nebo tam, kde tráví volný čas, dítě ve škole, mladistvého na pracovišti; mají též právo požadovat od všech zúčastněných orgánů, organizací a občanů potřebné informace a vysvětlení.

Díl třetí
Péče o občany konající službu v ozbrojených silách

§ 27
Působnost okresních národních výborů

(1) Okresní národní výbor rozhoduje

a) o poskytování zaopatřovacího příspěvku,[38])

b) o poskytování příspěvku na úhradu za užívání bytu vojáka.[39])

(2) Okresní národní výbor svou komisí péče o rodinu a děti rozhoduje o odstraňování tvrdosti, které by se vyskytly při poskytování zaopatřovacího příspěvku a příspěvku na úhradu za užívání bytu vojáka podle zákona o sociálním zabezpečení.[25])

Díl čtvrtý
Péče o občany se změněnou pracovní schopností

§ 28
Působnost městských národních výborů

Městský národní výbor první kategorie[28]) a městský národní výbor druhé kategorie[27]) rozhoduje o přijetí občana se změněnou pracovní schopností do výcvikového střediska a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností, která spravuje.

Působnost okresních národních výborů

§ 29

Okresní národní výbor

a) rozhoduje

1. o příspěvku před umístěním občana se změněnou pracovní schopností do zaměstnání, o příspěvku po dobu jeho přípravy pro pracovní uplatnění a o zvýšení těchto příspěvků na rodinné příslušníky,
2. o příspěvku organizacím na zřizování chráněných dílen a pracovišť a o dalších příspěvcích organizacím podle zvláštních předpisů,[40])
3. o udělení předchozího souhlasu organizaci k rozvázání pracovního poměru výpovědí s občanem se změněnou pracovní schopností.[41])
4. o úhradě nákladů na přípravu pro pracovní uplatnění občanů se změněnou pracovní schopností, které do této přípravy vyslal,
5. o přijetí občana se změněnou pracovní schopností do přípravy pro pracovní uplatnění organizované národním výborem,
6. o přijetí občana se změněnou pracovní schopností do výcvikového střediska a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností, která spravuje,
7. o vyřazení občana se změněnou pracovní schopností z evidence uchazečů o zaměstnání,[42])

b) vypracovává plán úkolů potřebných k provádění a dalšímu rozvoji pracovní rehabilitace,

c) stanoví plán zaměstnanosti občanů se změněnou pracovní schopností,

d) vyhrazuje každoročně v plánech rozmístění dorostu potřebný počet míst ke studiu na středních školách a zvláštních odborných učilištích pro mladistvé občany se změněnou pracovní schopností,

e) poskytuje poradenskou službu občanům se změněnou pracovní schopností při volbě povolání, pracovního uplatnění nebo vhodné přípravy pro pracovní uplatnění,

f) doporučuje organizaci přijmout občana se změněnou pracovní schopností do pracovního poměru,

g) kontroluje, zda organizace vybírají odpovědně pracovní místa pro občany se změněnou pracovní schopností,

h) sleduje, zda příprava pro pracovní uplatnění, výkon zaměstnání, pracovní podmínky a prostředí nemají nepříznivý vliv na zdravotní stav pracujících občanů se změněnou pracovní schopností a zda tito občané nepotřebují další pomoc,

ch) vede evidenci občanů se změněnou pracovní schopností, která obsahuje též údaje o jejich pracovním uplatnění v jednotlivých organizacích a o jejich přípravě pro pracovní uplatnění.

§ 30

Okresní národní výbor svou posudkovou komisí sociálního zabezpečení

a) rozhoduje

1. o tom, zda jde o občana se změněnou pracovní schopností, popřípadě občana se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením,
2. o tom, že občan se změněnou pracovní schopností se nepovažuje za občana se změněnou pracovní schopností, jestliže se nepodrobil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření,[43])
3. o nutnosti trvalého převedení pracovníka na jinou práci nebo o nutnosti trvalé změny zaměstnání, zjistila-li v souvislosti s rozhodováním o tom, zda jde o občana se změněnou pracovní schopností, že pracovník pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu trvale způsobilost konat dále dosavadní práci .nebo že ji nesmí konat pro onemocnění nemocí z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí,[15])

b) v souvislosti s rozhodováním doporučuje u občanů se změněnou pracovní schopností, popřípadě u občanů se směněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením

1. opatření pro obnovení pracovní schopnosti posuzovaného, vhodnost dalšího léčení, vhodnou úpravu pracovních podmínek, popřípadě pořízení vhodných pomůcek,
2. vhodné pracovní uplatnění, přípravu pro pracovní uplatnění s ohledem na jejich zdravotní stav a kvalifikaci a umístění na vhodné pracovní místo v organizacích.

§ 31
Působnost krajských národních výborů

Krajský národní výbor

a) rozhoduje o přijetí občana se změněnou pracovní schopností do výcvikového střediska a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností, která spravuje,

b) koordinuje péči o občany se změněnou pracovní schopností ve svém územním obvodu.

Díl pátý
Péče o těžce zdravotně postižené občany

Působnost místních národních výborů

§ 32

Místní národní výbor

a) rozhoduje

1. o poskytování příspěvku na společné stravování,
2. o poskytování jednorázových peněžitých dávek, s výjimkou dávek, o nichž rozhoduje okresní národní výbor podle § 34 odst. 1 písm. a) č. 2 až 5,
3. o poskytování věcných dávek,
4. o přijetí do ústavu sociální péče, který spravuje, o ukončení pobytu v něm, o přemístění do jiného ústavu, který spravuje, o úhradě za služby v ústavu poskytované a o případné úhradě za služby poskytované v ostatních zařízeních sociální péče, která spravuje,

b) vytváří podmínky

1. pro účast těžce zdravotně postižených občanů na společném stravování,
2. pro zapojení těžce zdravotně postižených občanů do kulturního a společenského života,

c) podílí se na řešení otázek bydlení těžce zdravotně postižených občanů.

§ 33

Městský národní výbor první kategorie[23]) rozhoduje o poskytování pečovatelské služby a o úhradě za ni.

Působnost okresních národních výborů

§ 34

(1) Okresní národní výbor

a) rozhoduje

1. o poskytování pečovatelské služby a o úhrada za ni,
2. o poskytování příspěvků na opatření zvláštních pomůcek občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí, nevidomým a neslyšícím občanům,
3. o poskytování příspěvků na koupi, celkovou opravu, provoz motorového vozidla, na úhradu pojistného a příspěvků na úpravu motorového vozidla na ruční ovládání občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí,
4. o poskytování příspěvků na úpravu bytu občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí a nevidomým občanům,
5. o poskytování opakujících se peněžitých dávek, zejména příspěvku na dietní stravování, příspěvku při péči o blízkou a jinou osobu a příspěvku, je-lí jeho poskytování odůvodněno mimořádnými potřebami občana,
6. o poskytování bezúročných půjček,
7. o přijetí do ústavu sociální péče, který spravuje, o ukončení pobytu v něm, o přemístění do jiného ústavu, který spravuje, o úhradě za služby v ústavu poskytované a o případné úhradě za služby poskytované v ostatních zařízeních sociální péče, která spravuje,

b) vytváří podmínky pro zapojení těžce zdravotně postižených občanů do kulturního a společenského života,

c) vede evidenci dětí a mladistvých postižených na zdraví,

d) koordinuje péči o děti a mladistvé postižené na zdraví ve svém územním obvodu.

(2) Působnost podle odstavce 1 písm. a) č. 1 vykonává okresní národní výbor jen pokud nepřísluší podle § 33 městskému národnímu výboru první kategorie.[26])

§ 35

Okresní národní výbor svou posudkovou komisí sociálního zabezpečení

a) rozhoduje o tom, zda jde o těžce zdravotně postiženého občana, o druhu a stupni tohoto postižení a o přiznání mimořádných výhod,[44])

b) vydává posudek o tom, zda jde o těžce zdravotně postiženého občana a o druhu a stupni tohoto postižení pro účely poskytování dávek sociální péče, které stanoví prováděcí předpis.

§ 36

Působnost krajských národních výborů

Krajský národní výbor

a) rozhoduje o přijetí do ústavu sociální péče, který spravuje, o ukončení pobytu v něm, o přemístění do jiného ústavu, který spravuje, a o úhradě za služby v ústavu poskytované,

b) koordinuje péči o děti a mladistvé postižená na zdraví ve svém územním obvodu.

Díl šestý
Péče o staré občany

Působnost místních národních výborů

§ 37

Místní národní výbor

a) rozhoduje

1. o poskytování příspěvku na společné stravování,
2. o poskytování jednorázových peněžitých dávek a věcných dávek,
3. o přijetí do ústavu sociální péče, který spravuje, o ukončení pobytu v něm, o přemístění do jiného ústavu, který spravuje, o úhradě za služby v ústavu poskytované a o případné úhradě za služby poskytované v ostatních zařízeních sociální péče, která spravuje,

b) vytváří podmínky

1. pro účast starých občanů na společném stravování,
2. pro zapojení starých občanů do kulturního a společenského života,

c) podílí se na řešení otázek bydlení starých občanů.

§ 38

Městský národní výbor první kategorie[26]) rozhoduje o poskytování pečovatelské služby a o úhradě za ni.

§ 39
Působnost okresních národních výborů

(1) Okresní národní výbor

a) rozhoduje

1. o poskytování pečovatelské služby a o úhradě za ni,
2. o poskytování opakujících se peněžitých dávek,
3. o přijetí do ústavu sociální péče, který spravuje, o ukončení pobytu v něm, o přemístění do jiného ústavu, který spravuje, o úhradě za služby v ústavu poskytované a o případné úhradě za služby poskytované v ostatních zařízeních sociální péče, která spravuje,

b) vytváří podmínky pro zapojení starých občanů do kulturního a společenského života.

(2) Působnost podle odstavce 1 písm. a) č. 1 vykonává okresní národní výbor jen pokud nepřísluší podle § 38 městskému národnímu výboru první kategorie.[26])

Díl sedmý
Péče o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc

§ 40

Místní národní výbor poskytuje občanům, kteří se přechodně ocitli v mimořádně obtížných poměrech a nemohou je překonat vlastním přičiněním, věcné dávky, popřípadě peněžité dávky; okresní národní výbor může těmto občanům poskytovat bezúročná půjčky.

§ 41

(1) Místní národní výbor ve střediskové obci a městský národní výbor poskytuje občanům, kteří v důsledku návyků pramenících z odlišného způsobu života v minulosti žijí v mimořádně obtížných poměrech, a proto potřebují pomoc společností k jejích překonání, výchovnou a poradenskou péči a podle potřeby též věcné a peněžité dávky.

(2) Okresní národní výbor poskytuje občanům uvedeným v odstavci 1 výchovnou a poradenskou péči a podle potřeby též věcné a peněžité dávky, pokud tato působnost nepřísluší podle odstavce 1 místnímu národnímu výboru ve střediskové obci nebo městskému národnímu výboru.

(3) Na výchovné péči o občany uvedené v odstavci 1 se podílejí místní národní výbory.

(4) V místech s větší koncentrací občanů uvedených v odstavci 1 zřizují národní výbory jako své poradní orgány komise zaměřené k prohloubení a koordinaci péče o tyto občany.

Díl osmý
Péče o občany společensky nepřizpůsobené

§ 42
Působnost městských národních výborů

Městský národní výbor první kategorie[26]) a městský národní výbor druhé kategorie[27]) poskytuje občanům společensky nepřizpůsobeným ubytování v účelovém zařízení, které spravuje.

§ 43
Působnost okresních národních výborů

(1) Okresní národní výbor

a) poskytuje občanům společensky nepřizpůsobeným
   1. výchovnou a poradenskou péči,
   2. pomoc při pracovním umístění se zřetelem na zdravotní stav, schopnosti a pokud možno i kvalifikaci občana,
   3. pomoc při ubytování včetně ubytování v účelovém zařízení, které spravuje,
   4. peněžité a věcné dávky, popřípadě bezúročné půjčky,
b) koordinuje péči o občany společensky nepřizpůsobené ve svém územním obvodu.

(2) Na výchovné péči o tyto občany se podílejí místní národní výbory.

§ 44
Působnost krajských národních výborů

Krajský národní výbor koordinuje péči o občany společensky nepřizpůsobené ve svém územním obvodu.

Díl devátý
Zařízení sociální péče

§ 45

Pro poskytování služeb sociální péče zřizují národní výbory tato účelová zařízení:

a) ústavy sociální péče,

b) manželské a předmanželské poradny,

c) domovy pro matky s dětmi,

d) zvláštní zařízení pro výkon pěstounské péče,

e) stanice pečovatelské služby pro děti,

f) výcviková střediska a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností,

g) zařízení pro občany, kteří potřebují zvláštní pomoc,

h) zařízení pro občany společensky nepřizpůsobené,

ch) kluby důchodců,

i) samostatné jídelny s vlastní kuchyní pro důchodce,

j) zařízení pečovatelské služby, zejména zařízení pro denní pobyt starých občanů, střediska osobní hygieny a prádelny pečovatelské služby.

§ 46

(1) Ústavy sociální péče zřizují a spravují okresní národní výbory. Krajské národní výbory zřizují a spravují ústavy sociální péče krajského významu určené převážně pro potřebu celého kraje nebo několika krajů. Národní výbor hlavního města Prahy zřizuje a spravuje ústavy sociální péče pro potřebu hlavního města Prahy. Místní národní výbory mohou zřizovat a spravovat ústavy sociální péče místního významu.

(2) Manželské a předmanželské poradny zřizují a spravují okresní národní výbory a krajské národní výbory.

(3) Domovy pro matky s dětmi zřizují a spravují okresní národní výbory a krajské národní výbory. Pokud je to potřebné vzhledem k situaci v jejich územním obvodu, mohou je zřizovat a spravovat i městské národní výbory první kategorie[26]) a městské národní výbory druhé kategorie.[27])

(4) Zvláštní zařízení pěstounské péče zřizují a spravují okresní národní výbory; mohou je zřizovat a spravovat i městské národní výbory první kategorie[26]) a městské národní výbory druhé kategorie.[27])

(5) Stanice pečovatelské služby pro děti zřizují a spravují okresní národní výbory; mohou je zřizovat a spravovat i městské národní výbory první kategorie.[26])

(6) Výcviková střediska a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností zřizují a spravují okresní národní výbory. Specializovaná výcviková zařízení určená převážně pro potřebu celého kraje nebo několika krajů zřizují a spravují krajské národní výbory. Je-li to účelné vzhledem k počtu občanů se změněnou pracovní schopností, které je třeba umístit ve výcvikových střediscích a zařízeních, mohou tato zařízení zřizovat a spravovat též městské národní výbory první kategorie[26]) a městské národní výbory druhé kategorie.[27])

(7) Zařízení pro občany, kteří potřebují zvláštní pomoc, zřizují a spravují okresní národní výbory; mohou je zřizovat a spravovat i městské národní výbory první kategorie[26]) a městské národní výbory druhé kategorie.[27])

(8) Zařízení pro občany společensky nepřizpůsobené zřizují a spravují okresní národní výbory; mohou je zřizovat a spravovat i městské národní výbory první kategorie[26]) a městské národní výbory druhé kategorie.[27])

(9) Kluby důchodců, samostatné jídelny s vlastní kuchyní pro důchodce a zařízení pečovatelské služby zřizují a spravují místní národní výbory.

§ 47

(1) Okresní národní výbor může pro zabezpečování služeb sociální péče zřídit okresní ústav sociálních služeb.

(2) Krajský národní výbor může zřídit pro metodicko-odborné řízení služeb sociální péče krajské metodické středisko sociální péče.

§ 48

Zařízení uvedená v § 45 pod písmeny a) až h) a v § 47 mohou být zřízena nebo zrušena a jejich objekty odňaty svému účelu jen se souhlasem krajského národního výboru, a jde-li o zařízení spravovaná krajským národním výborem po projednání s ministerstvem. Požadavek souhlasu podle zvláštních předpisů není tím dotčen.

§ 49

(1) Místní národní výbor může zřizovat střediska sociální péče ze nařízení uvedených v § 46 odst. 1 a 9 pro staré občany a těžce zdravotně postižené občany.

(2) Okresní národní výbor může na základě dohody s místním národním výborem, který spravuje zařízení uvedená v § 46 odst. 1, 3 až 9, převzít zabezpečování služeb sociální péče poskytovaných v těchto zařízeních.

(3) Krajský národní výbor může svěřit zabezpečování služeb sociální péče poskytovaných v zařízeních uvedených v § 46 odst. 1, 3 a 6, která spravuje, okresnímu národnímu výboru, jsou-li pro to vytvořeny potřebné podmínky.

(4) O přijetí do zařízení sociální péče, ukončení pobytu v něm, o přemístění do jiného zařízení a o úhradě za poskytované služby rozhoduje vždy národní výbor, který zařízení spravuje.

§ 50

Ministerstvo v případě potřeby zřizuje a spravuje zařízení sociální péče se zvláštním zaměřením.

§ 51

V případech, kdy rozhodování o pečovatelské službě (§ 18, 33 a 38) přísluší městskému národnímu výboru první kategorie,[26]) může okresní národní výbor na základě dohody převzít zabezpečování této služby.

ČÁST TŘETÍ
SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 52
Pokuty

Pokuty v případech stanovených zákonem o sociálním zabezpečení[45]) ukládá okresní národní výbor. Výnos z pokut je příjmem rozpočtu okresního národního výboru, který pokutu uložil.

§ 53
Zvláštní příjemce

Místní národní výbor

a) rozhoduje o ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového zabezpečení a dávky sociální péče v případech stanovených zákonem o sociálním zabezpečení[46]) a o jeho uvolnění,

b) dohlíží, jak zvláštní příjemce plní své povinnosti.

Ustanovení o řízení

§ 54

(1) Obecné předpisy o správním řízení se nevztahují na řízení

a) o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte umělců,[10]) občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru, jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících, spolupracujících členů jejich rodin a nepracujících důchodců s výjimkou rozhodování o snížení nebo odnětí těchto dávek,

b) o poskytování lázeňské péče podle předpisů o sociálním zabezpečení,

c) o poskytování jednorázových peněžitých dávek a věcných dávek podle § 32 písm. a) č. 2 a 3, § 37 písm. a) č. 2, § 40, § 41 odst. 1 a 2, § 43 odst. 1 písm. a) č. 4, o příspěvku na společné stravování podle § 32 písm. a) č. 1 a § 37 písm. a) č. 1, jakož i o úkonech pečovatelské služby zajišťujících nezbytné životní potřeby, které jsou poskytovány bezplatně, pokud řízení o těchto dávkách a službách bylo zahájeno z podnětu orgánu sociálního zabezpečení, nebo jestliže řízení zahájené na návrh skončí přiznáním dávky nebo služby v požadovaném nebo v právním předpise vymezeném rozsahu.

(2) V řízení podle odstavce 1 se přiměřeně použijí ustanovení § 49 a 50 správního řádu[47]) o lhůtách s výjimkou rozhodování o poskytování lázeňské péče.

(3) Zjistí-li orgán sociálního zabezpečení v řízení podle odstavce 1 zahájeném na návrh, že dávku nebo službu nemůže přiznat vůbec nebo v požadovaném rozsahu, nebo že by přiznáním dávky nebo služby mohly vzniknout právní povinnosti obranu, kterému má být dávka nebo služba přiznána, nebo jinému občanu, postupuje se podle obecných předpisů o správním řízení.

§ 55

Odvolání

a) proti opatření, které národní výbor předběžně učiní ve prospěch nezletilého dítěte podle § 19 odst. 1 písm. a) č. 1 případě naléhavé potřeby,

b) proti rozhodnutí o vyřazení občana se změněnou pracovní schopností z evidence uchazečů o zaměstnání podle § 29 písm. a) č. 7 nemá odkladný účinek.

§ 56

(1) Odchylně od obecných předpisů o správním řízení[48]) se místní příslušnost národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení řídí:

a) místem výkonu práce účastníka řízení,

1. jestliže rozhoduje nebo posuzuje Invaliditu a změněnou pracovní schopnost a je na tomto pracovišti závodní zdravotnické zařízení, v němž působí posudková komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru,

2. jestliže rozhoduje o poskytování lázeňské péče družstevním rolníkům,

3. jestliže rozhoduje o udělení předchozího souhlasu organizaci k rozvázání pracovního poměru výpovědí s občanem se změněnou pracovní schopností,[41])

4. jestliže doporučuje u občanů se změněnou pracovní schopností vhodnou úpravu pracovních podmínek, vhodné pracovní uplatnění nebo umístění na vhodné pracovní místo v organizacích,
5. jestliže sleduje, zda příprava pro pracovní uplatnění, výkon zaměstnání, pracovní podmínky a prostředí nemají nepříznivý vliv na zdravotní stav občanů se změněnou pracovní schopností,

b) místem přípravy pro pracovní uplatnění, jestliže jde o výplatu příspěvku po dobu přípravy pro pracovní uplatnění včetně jeho zvýšení na rodinné příslušníky a o úhradu nutných výloh spojených s přípravou pro pracovní uplatnění,

c) sídlem školy pro mládež vyžadující zvláštní péči, jestliže účastníkem řízení je žák této školy,

d) sídlem, popřípadě místem pravidelného výjezdního zasedání lékařské komise[49]) v oboru působnosti federálního ministerstva národní obrany, federálního ministerstva vnitra, ministerstva vnitra a životního prostředí České socialistické republiky nebo ministerstva spravedlnosti České socialistické republiky, jde-li o posouzení zdravotního stavu[50]) příslušníka ozbrojených sil z povolání, Sboru národní bezpečnosti a Sboru nápravné výchovy České socialistické republiky, s výjimkou kontrolní lékařské prohlídky poživatele důchodu, jehož služební poměr skončil,

e) sídlem nápravně výchovného ústavu, popřípadě ústavu pro výkon vazby, jde-li o posouzení zdravotního stavu občana v době výkonu trestu odnětí svobody, popřípadě vazby,

f) sídlem okresního národního výboru, jehož posudková komise sociálního, zabezpečení byla pověřena (§ 6) posuzovat invaliditu nebo jiné zdravotní otázky související s výkonem sociálního zabezpečení,

g) sídlem národního výboru, který spravuje ústav nebo jiné zařízení sociální péče, do kterého má být občan přijat,

h) sídlem národního výboru, v jehož obvodu se zdržuje nezletilé dítě, jestliže řešení otázek jeho výchovy a výživy nesnese odkladu.

(2) Ve věcech, ve kterých podle tohoto zákona rozhoduje nebo činí opatření místní národní výbor, se žádost o dávku nebo službu sociálního zabezpečení podává místnímu národnímu výboru. V ostatních případech se žádost podává okresnímu národnímu výboru.

(3) Žádost o pohřebné po umělci[10]) a po občanu poskytujícím věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru se podává okresnímu národnímu výboru, u kterého byl zemřelý přihlášen k sociálnímu zabezpečení. Žádost o pohřebné po nepracujícím důchodci a jednotlivě hospodařícím rolníkovi se podává místnímu národnímu výboru ve střediskové obci, městskému nebo okresnímu národnímu výboru, v jehož obvodu měl zemřelý trvalý pobyt.

(4) Žádost o zaopatřovací příspěvek se podává místnímu národnímu výboru, v jehož obvodu má člen rodiny vojáka trvalý pobyt. Žádost o příspěvek na úhradu za užívání bytu vojáka se podává místnímu národnímu výboru, v jehož obvodu měl voják trvalý pobyt před nástupem služby v ozbrojených silách. Místní národní výbor ověří skutečnosti uvedené v žádosti a postoupí jí okresnímu národnímu výboru, v jehož obvodu měl voják před nástupem služby v ozbrojených silách trvalý pobyt.

ČÁST ČTVRTÁ
PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 57

(1) Působnost národních výborů při rozhodování o přerušení zaměstnání (pojištění) z vážných důvodů a o skončení zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie ze zdravotních a jiných vážných důvodů pro posuzování důchodových nároků podle předpisů platných před 1. říjnem 1988 se řídí právními předpisy platnými před účinnosti tohoto zákona.

(2) Tímto zákonem není dotčena působnost místních národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení, jestliže ji podle předpisů dříve platných okresní národní výbor[51]) přenesl na místní národní výbor.

§ 58

Ministerstvo v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány a s Českou odborovou radou a po projednání s Českým výborem Svazu družstevních rolníků stanoví vyhláškou

a) podrobnosti o složení a jednání správních komisí národních výborů,

b) podrobnosti o úkolech národních výborů v péči o rodinu a dětí,

c) podrobnosti o vedení evidence dětí a mladistvých postižených na zdraví,

d) podrobnosti o poskytování dávek a služeb sociální péče a výši dávek sociální péče s výjimkou příspěvku na výživu dítěte, vdoveckého příspěvku, příspěvku na rekreaci dětí důchodce, zaopatřovacího příspěvku, příspěvku na úhradu za užívání bytu vojáka a dávek a služeb poskytovaných občanům se změněnou pracovní schopností,

e) lhůty pro rozhodování o poskytování lázeňské péče podle předpisů o sociálním zabezpečení,

f) podmínky pro zřizování a rozsah činnosti zařízení sociální péče, pro přijímání občanů do účelových zařízení sociální péče a ukončení pobytu v nich a upraví výši úhrady za poskytované služby, s výjimkou úhrady za péči poskytovanou v ústavech sociální péče,

g) podmínky pro poskytování odměny dobrovolným pracovníkům pečovatelské služby a její výši,

h) druhy ústavů sociální péče a ostatních zařízení sociální péče a rozsah služeb v nich poskytovaných.

§ 59

Zrušuje se zákon České národní rady č. 129/1975 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, ve znění zákonného opatření předsednictva České národní rady č. 78/1979 Sb., zákonného opatření předsednictva České národní rady č. 10/1982 Sb., zákona České národní rady č. 49/1982 Sb., zákona České národní rady č. 138/1982 Sb. a zákona České národní rady č. 119/1983 Sb.

§ 60
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října 1988.

Kempný v. r.

Adamec v. r.

1) § 142 až 145 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení.

2) § 116 zákona č. 103/1964 Sb., o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, ve znění zákona č. 116/1967 Sb. a zákona č. 103/1988 Sb.

3) § 118 zákona o sociálním zabezpečení.

4) § 7 písm. d) zákona o sociálním zabezpečení.

5) Zákon č. 103/1964 Sb., o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, ve znění zákona č. 141/1965 Sb., zákona č. 116/1967 Sb., zákona č. 89/1968 Sb., zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 121/1975 Sb., zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 8/1982 Sb., zákona č. 148/1983 Sb., zákona č. 57/1984 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb. a zákona č. 103/1988 Sb.
§ 2 odst. 1 písm. c) zákona o sociálním zabezpečení.
Nařízení vlády ČSSR č. 98/1971 Sb., o zvýšení podpory při narození dítěte.
Nařízení vlády ČSSR č. 9/1982 Sb., o zvýšení některých sociálních dávek na děti.
Nařízení vlády ČSSR č. 112/1984 Sb., o zvýšení některých sociálních dávek na děti.

6) Zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 73/1982 Sb., zákona č. 57/1984 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb. a zákona č. 103/1988 Sb.
Zákon č. 107/1971 Sb., o mateřském příspěvku, ve znění zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 8/1982 Sb., zákona č. 110/1984 Sb. a zákona č. 50/1987 Sb.
Zákon č. 50/1973 Sb., o pěstounské péci, ve znění zákona č. 58/1984 Sb.
Nařízení vlády ČSSR č. 98/1971 Sb.
Nařízení vlády ČSSR č. 9/1982 Sb.
Nařízení vlády ČSSR č. 74/1982 Sb., o některých úpravách v nemocenském pojištění a důchodovém zabezpečení pracujících v hornictví.
Nařízení vlády ČSSR č. 112/1984 Sb.

7) § 142 odst. 6 a 7 zákona o sociálním zabezpečení.

8) § 111 a 112 zákona o sociálním zabezpečení.

9) Působnost Národního výboru hl. m. Prahy je upravena zákonem č. 111/1967 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

10) § 2 odst. 1 písm. c) zákona o sociálním zabezpečení.

11) § 7 zákona č. 117/1966 Sb., o některých důsledcích zanedbávání péče o děti.

12) § 34 vyhlášky Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 104/1964 Sb., kterou se provádí zákon o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, ve znění vyhlášky č. 92/1968 Sb. a vyhlášky č. 74/1984 Sb.

13) § 120 odst. 4 zákona o sociálním zabezpečení.

14) Vyhláška č. 76/1957 Ú. l, o přechodu z pracovní neschopnosti do invalidity (částečné invalidity).
Vyhláška Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 104/1964 Sb., kterou se provádí zákon o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, ve znění vyhlášky č. 142/1965 Sb., vyhlášky č. 117/1967 Sb., vyhlášky č. 92/1968 Sb., vyhlášky č. 180/1968 Sb.. vyhlášky č. 76/1970 Sb., vyhlášky č. 128/1975 Sb., vyhlášky č. 54/1976 Sb., vyhlášky č. 164/1979 Sb., vyhlášky č. 80/1982 Sb., vyhlášky č. 153/1983 Sb., vyhlášky č. 74/1984 Sb., vyhlášky č. 133/1984 Sb. a vyhlášky č. 58/1987 Sb.

15) § 37 odst. 1 písm. a), § 46 odst. 1 písm. d), § 51 odst. 1 písm. c) zákoníku práce.
§ 52 odst. 3 a 4 zákona č. 90/1988 Sb., o zemědělském družstevnictví.

16) § 24 odst. 2 zákona č. 88/1968 Sb., ve znění zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 57/1984 Sb. a zákona č. 103/1988 Sb.
Nařízení vlády ČSSR č. 9/1982 Sb.

17) § 11 zákona č. 107/1971 Sb.

18) § 71 odst. 5 zákona o sociálním zabezpečení.

19) § 9 odst. 1 písm. e) zákona o sociálním zabezpečení.

20) § 54 odst. 4 zákona o sociálním zabezpečení.

21) § 174 písm. b) č. 2 a 3 zákona o sociálním zabezpečení.

22) § 143 odst. 1 zákona č. 103/1964 Sb.

23) § 43 odst. 2 zákona o rodině.

24) § 2 zákona č. 117/1966 Sb., ve znění zákona č. 99/1972 Sb.

25) § 174 písm. b) č. 1 zákona o sociálním zabezpečení.

26) § 10 odst. 3 zákona o národních výborech, ve znění zákona ČNR č. 137/1982 Sb.

27) § 10 odst. 4 zákona o národních výborech, ve znění zákona ČNR č. 137/1982 Sb.

28) § 46 zákona o rodině.

29) § 100 zákona o rodině.
§ 74 zákona o sociálním zabezpečení.

30) Zákon č. 107/1971 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 50/1973 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Nařízení vlády ČSSR č. 112/1984 Sb.

31) § 79 odst. 2 a § 83 odst. 2 zákona o rodině.

32) § 43 odst. 2 písm. b) zákona o rodině.

33) § 45 odst. 3 zákona o rodině.

34) § 44 zákona o rodině.

35) § 291 až 301 trestního řádu.

36) § 8 odst. 2 zákona č. 50/1973 Sb.

37) § 14 zákona č. 107/1971 Sb., ve znění zákona č. 110/1984 Sb.

38) § 76 až 78 zákona o sociálním zabezpečení.

39) § 79 zákona o sociálním zabezpečení.

40) § 85 zákona o sociálním zabezpečení.

41) § 50 zákoníku práce.

42) § 84 zákona o sociálním zabezpečení.

43) § 106 odst. 4 zákona o sociálním zabezpečení.

44) § 86 odst. 2 zákona o sociálním zabezpečení.

45) § 112 zákona o sociálním zabezpečení.

46) § 102 odst. 2 písm. a) zákona o sociálním zabezpečení.

47) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

48) § 7 odst. 2 správního řádu.

49) § 144 odst. 3 zákona o sociálním zabezpečení.

50) § 144 odst. 1 zákona o sociálním zabezpečení.

51) § 84 správního řádu.
§ 9 odst. 1 a § 10 odst. 2 vyhlášky Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 108/1964 Sb., o působnosti národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení.
§ 10 odst. 2 a § 12 odst. 2 vládního nařízení č. 59/1964 Sb., o úkolech národních výborů při péčí o děti.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.